

Sl. No. :

नामांक			Roll No.			

Tear Here

No. of Questions - 18

SS-23-Sindhi Sah.

No. of Printed Pages - 7

उच्च माध्यमिक परीक्षा, 2019
SENIOR SECONDARY EXAMINATION - 2019
सिन्धी साहित्य
SINDHI SAHITYA

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 80

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون

1. سڀ سوال ڪرڻ ضروري آهن -

2. هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن -

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाड़ें

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

यहाँ से काटिए

शागिर्दनि लाइ ज़रूरी हिदायतूं

- 1) सभ सुवाल करणु, ज़रूरी आहिनि ।
- 2) हरहिक सुवाल जे साम्हूं मार्कू डिनल आहिनि ।

هيٺ ڏنل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکو.

جيئن نورينا سڀ ڪوڙ آهي. نيئن صحت بنا سڃي آهي. صحت هڪ خزانو آهي. جهڙي ۽ طرحه خزانن جي سنڀال سٺي نموني صحيح طرحه سان ڪئي ويندي آهي. تهڙي ۽ طرحه انسان کي گهر جي ته پنهنجي صحت جي سنڀال نيڪ نموني ڪري سڃي صحت دوائن جي دڪان تان نه ملي سگهندي مگر سڃي صحت قدرتي نيمن جي پالنا سان حاصل ڪري سگهجي ٿي. جيترو انسان قدرت کان پري رهندو اوترو ئي بيمارين جو شڪار ٿي رهندو. قدرتي نعمتن کي عمل ڪرڻ سان خرچو به نه آهي مگر لاپ گهڻو آهي. صحت کي سالم رکڻ لاءِ قدرتي نعمتن جي ڄاڻ ضروري آهي.

- [1] مٿين ٽڪري جو سهڻو سڀرو لکو. (1)
- [1] نورينا سڀ ڇا آهي؟ (2)
- [1] انسان سڃي صحت کيئن حاصل ڪري سگهي ٿو؟ (3)
- [1] صحت کي سالم رکڻ لاءِ ڪنهنجي ڄاڻ ضروري آهي؟ (4)
- [1] ضد لکو. سڃي (5)

ههٺ ڏنل ٽڪريءَ کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکيو :

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

جڏهن نوريٰ بيٺو آهي، ته ساهه کڻي بيٺو آهي. ”ساهه کڻي ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو.“

- (1) مٿين ٽڪريءَ کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکيو. (1)
- (2) نوريٰ بيٺو ڪو ڪم ڪري سگهي ٿو؟ (1)
- (3) نوريٰ بيٺو ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو؟ (1)
- (4) نوريٰ بيٺو ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو؟ (1)
- (5) نوريٰ بيٺو ڪو به ڪم ڪري سگهي ٿو؟ (1)

[10] (6) ڪنهن به هڪ وڌيڪه تي مضمون لکيو. (اٽڪل 200 لفظن ۾)

(i) نوجوانن ۾ وڌندڙ انٽرنيٽ جو واهيو.

(ii) ڌيئر بچايو ڌيئر ٿيڻ هائيو.

(iii) سنڌي شاعرن جي ترسورتي

(iv) آئين اڳيان ڏنل حادثي جو ورنن

(6) ڪهڙي به هڪ وڌيڪه تي مضمون لکيو : (اٽڪل 200 لفظن ۾) [10]

(i) نوجوانن ۾ وڌندڙ انٽرنيٽ جو واهيو .

(ii) ڌيئر بچايو، ڌيئر ٿيڻ هائيو .

(iii) سنڌي شاعرن جي ترسورتي .

(iv) آئين اڳيان ڏنل حادثي جو ورنن .

(7) پنهنجي اسڪول جي پرنسپال کي تو هانجي ڪلاس ۾ فرنيچر جي جوڳي بندوبست ڪرائڻ لاءِ [5]

درخواست لکيو.

يا

توهان پنهنجي پيءُ کي ها سٽل جي ڄاڻ ڏيندي خط لکيو.

(7) پنهنجي اسڪول جي پرنسپال کي تو هانجي ڪلاس ۾ فرنيچر جي جوڳي بندوبست ڪرائڻ لاءِ [5]
درخواست لکيو .

يا

توهان پنهنجي پيءُ کي ها سٽل جي ڄاڻ ڏيندي خط لکيو .

(8) هيٺين مان ڪن به پنجن اصطلاحن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو. [1+1+1+1+1=5]

(i) اوکھڙ ڪرڻ

(ii) برميچڻ

(iii) ٻائي ولوڙڻ

(iv) اُس ۾ واراڇا ڪرڻ

(v) ٻيڪه ٻڌڻ

(vi) جڪه مارڻ

(vii) دل وٺڻ

(8) हेठियनि मां किनि बि पंजनि इस्तलाहनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आठियो :-

[1+1+1+1+1=5]

- (i) ओघड़ि करणु ।
- (ii) बरु मेचणु ।
- (iii) पाणी विलोड़णु ।
- (iv) उस में वार अछा करणु ।
- (v) पगु ब्रधणु ।
- (vi) जख मारणु ।
- (vii) दिल वठणु ।

[2] दोहे ऐं सोरठे में कहिड़ो फर्कु आहे ? (9)

(9) दोहे ऐं सोरठे में कहिड़ो फर्कु आहे ? [2]

[3] 'पंजकड़ो' छाखे चड़बो आहे ? मिसाल डेई समझायो । (10)

(10) 'पंजकड़ो' छाखे चड़बो आहे ? मिसाल डेई समझायो । [3]

[4] हवालो समझायो. (11)

“चो कहर म को अहूँ पुराब्लम आहे जा ?”

या

“हन मरदा म्थी ६ की जनेहकी बिक्ती बि لحاظ. اسين پيرن سان لتاژينداويون ٿا. آها کاريه گرن

جي هٿن جي هنر سان چمڪي کيندي نه کرامت تي ڏيکاري.”

(11) हवालो समझायो : [4]

“छो, घर में को अहिड़ो प्राब्लम आहे छा ?”

या

“हिन मुर्दा मिट्टीअ खे, जंहीं खे बेखुटके, बे-लिहाज़ असीं पेरनि सां लताड़ींदा वजूं था, उहा

कारीगरनि जे हथनि जे हुनर सां चिमिकी केड़ी न करामत थी डेखारे ।”

[2+2+2=6]

(12) هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جا جواب ڏيو.

- (i) محمد رام ڪنهنجي مدد ڪندو هو؟
- (ii) پارليا مينٽ جي ميمبرن بابت ليکڪ ڪهڙي طنز ڪئي آهي؟
- (iii) ليکڪ، دادا واسواڻي ۽ ڪي ڪنهنجو روپ مڃيو آهي؟
- (iv) جميتراء سان گڏ هندوستان ڪيرو ڪيو آيا هئا؟
- (v) هيمن ڪالاڻي ۽ ٽي جاري ٿيل ٽپال ٽڪلي ۽ بابت ڄاڻ ڏيو.

(12) هيٺيڻي مان ڪيڻي بي ٽيني سवालني جا جواب ڏيو :

[2+2+2=6]

- (i) محمد رام ڪهڙي مدد ڪندو هو؟
- (ii) پارليامينٽ جي ميمبرن بابت ليکڪ ڪهڙي طنز ڪئي آهي؟
- (iii) ليکڪ، دادا واسواڻي ۽ ڪي ڪنهنجو روپ مڃيو آهي؟
- (iv) جميتراء سان گڏ هندوستان ڪيرو ڪيو آيا هئا؟
- (v) هيمن ڪالاڻي ۽ ٽي جاري ٿيل ٽپال ٽڪلي ۽ بابت ڄاڻ ڏيو.

[5+5=10]

(13) هيٺين مان ڪن به ٻه سوالن جا جواب اٽڪل 50-60 لفظن ۾ لکو.

- (i) ڪُسم ليکڪ ڪي پنهنجو جيڪو حال ٻڌايو ” ۽ اڃا... ڇو؟“ ڪاڻي ۽ جي آڌار تي لکو.
- (ii) ’پري‘ ڪهاڻي ۽ جو اختصار لکو
- (iii) ’ڏاهرسيٽ سمارڪ‘ جي باري ۾ ڄاڻ ڏيو.

(13) هيٺيڻي مان ڪيڻي بي ٽيني سवालني جا جواب اٽڪل 50-60 لفظن ۾ لکيو :

[5+5=10]

- (i) ڪُسم ليکڪ ڪهڙي ڪهڙو حال ٻڌايو، ’ ۽ اڃا ڪهڙو؟‘
آخراڻي جي آڌار تي لکيو.
- (ii) ’پري‘ ڪهاڻي ۽ جو اختصار لکيو.
- (iii) ’ڏاهرسيٽ سمارڪ‘ جي باري ۾ ڄاڻ ڏيو.

[4] حوالو لکي معني سمجھايو۔ (14)

ٿو پگهر جي پورهي مان ڏس! قل منو آهز ملي مرتبو محنت جو ڇا ئي تنهن تي هنڙ ها راتبو.

يا

هو ته تنهنجي سندسڻ جي واسطي وينوسکي

سک منجهان سڏڙو ڪري هڪ وادها ڏائي ته ڏس!

(14) हवालो लिखी माना समझायो :- [4]

ٿو پڃر جي پورهي مان ڏس! قل منو آهز ملي مرتبو محنت جو ڇا ئي تنهن تي هنڙ ها راتبو.

يا

هو ته تنهنجي سندسڻ جي واسطي وينوسکي

سک منجهان سڏڙو ڪري هڪ وادها ڏائي ته ڏس!

[2+2+2=6] هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جا جواب اٽڪل 30 لفظن ۾ لکو. (15)

(i) 'ليلي چنيسر' بيت ۾ ڪوي ۽ ليلي ڪي ڪهڙي هدايت ڪئي آهي؟

(ii) سالڪ سک سان ڇا ڏنو آهي؟

(iii) 'جي رکوڻا ڇا هم گد سان قرب ڪنڊن سان رکو'، جو مطلب ڇا آهي؟

(iv) ڪوي ۽ ڏينهن جو پهريون خواب ڪنهنڪي کونيو آهي؟

(v) ڀارت ڪي ڪيرون سنواريت ٿا؟

(15) हेठियनि मां किनि बि टिनि सुवालनि जा जवाब अटिकल 30 लफजनि में लिखो :-

[2+2+2=6]

(i) 'लीला चनेसर' बँत में कवीअ लीला खे कहिड़ी हिलायत कई आहे?

(ii) सालिक सिक् सां छा डिनो आहे?

(iii) 'जे रखो था चाह गुल सां कुर्ब कंडनि सां रखो' । जो मतलब लिखो?

(iv) कवीअ डींह जो पहिरियों ख्वाबु कहिंखे कोठियो आहे?

(v) भारत खे केरु संवारिनि था?

[5] (16) ”ديش ٻڳت جو خط“، ڪو ڀتا جو ساز پنهنجن لفظن ۾ لکو.

يا

ڪوي شري گورڙن پا رتي ۽ جو محنتصر ۾ پريچيه ڏيو.

(16) ’دهش بهगत جو ختو‘ ڪويتا جو سارو پنهنجن لفظن ۾ لکيو. [5]

يا

ڪوي شري گووَرْدَن ’بھارتی‘ جو مُخْتَصَر ۾ پَرِچَی ڏیو.

[5] (17) ”گڏ جي گها ريون، ڪويتا ۾ ڪوي ۽ پريم ۽ ميلاب جو سنديش ڏنو آهي! سمجهايو.“

يا

’سنڌو‘ ساگر کيئن بڻجي وئي؟ پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(17) ’گڏجي غاريڻو‘ ڪويتا ۾ ڪوي پريم ۽ ميلاب جو سنديش ڏنو آهي! سمجهايو. [5]

يا

’سِنڌو‘، ساگر کي ڪيئن بڻجي وئي؟ پنهنجن لفظن ۾ لکيو.

[5+5=10] (18) هيٺين مان ڪي به ٻه سوال ڪريو.

(i) ’اجهو‘ ناول ۾ ڪهڙا ڪردار آهن؟ توهان کي ڪير و پسند آهي ۽ ڇو آهي؟

(ii) ’اجهو‘ ناول جي سوالو چنا ڪريو.

(iii) ’اجهو‘ ناول جي ڪهاڻي پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(18) هيٺين مان ڪي ٻه سوال ڪريو :- [5+5=10]

(i) ’اڙو‘ ناول ۾ ڪهڙا ڪردار آهن؟ توهان کي ڪير و پسند آهي ۽ ڇو آهي؟

(ii) ’اڙو‘ ناول جي سوالو چنا ڪريو.

(iii) ’اڙو‘ ناول جي ڪهاڻي پنهنجن لفظن ۾ لکيو.

DO NOT WRITE ANYTHING HERE